

УДК 616.53-002.25-092:612.015.3

Г. В. ІринчинБуковинська державна медична академія,
м. Чернівці**ПАТОГЕНЕТИЧНА РОЛЬ ПОРУШЕНЬ
ОКИСНО-ВІДНОВНИХ ПРОЦЕСІВ
У ХВОРИХ НА ВУЛЬГАРНІ ВУГРИ**

Ключові слова: вульгарні вугри, патогенез, про- та антиоксидантна системи крові.

Резюме. У 26 хворих на вульгарні вугри виявлено порушення окисно-відновних процесів на підставі визначення показників про- та антиоксидантної систем крові. Встановлено взаємозв'язок між ступенем порушень окисно-відновних процесів та характером клінічної картини й перебігом вугрової хвороби, що необхідно враховувати при призначенні пацієнтам диференційованої антиоксидантної терапії.

Вступ

Актуальною проблемою сучасної дерматології є встановлення патогенетичних ланок розвитку вульгарних вугрів з метою оптимізації їх лікування та профілактики [1, 2, 4]. Актуальність проблеми визначається поширеністю вульгарних вугрів, які реєструються у 85-90% осіб молодого віку, а також їх схильністю до тяжкого торпідного перебігу з частими рецидивами, резистентними до традиційних методів лікування [2, 6, 7]. Водночас, тяжкі форми вульгарних вугрів завершуються формуванням рубцевих змін шкіри, що є причиною серйозних косметичних дефектів та, як наслідок, психоемоційних розладів та соціальної дезадаптації пацієнтів [4, 5 - 7].

За даними сучасних досліджень, патогенез вульгарних вугрів є складним і мультифакторним, який, однак, залишається до кінця не вивченим [2, 4, 7]. Важливими ланками патогенезу вугрової хвороби на сьогодні варто вважати порушення функції салових залоз, активацію мікрофлори шкіри, зниження реактивності організму, порушення обмінних процесів, мікроциркуляції тощо [2, 4, 8]. Серед літературних повідомлень є також вказівки на патогенетичне значення в розвитку патології додатків шкіри, а також вугрової хвороби, зниження антиоксидантного захисту організму [2].

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідити патогенетичне значення порушень окисно-відновних процесів у хворих на вульгарні вугри на підставі визначення показників про- та антиоксидантної систем крові.

МАТЕРІАЛ І МЕТОДИ

Спостерігали 26 хворих на вульгарні вугри: 16 юнаків і 10 дівчат та жінок віком від 16 до 24

років з тривалістю дерматозу від 6 міс. до 7 років. Групу контролю склали 16 практично здорових осіб (донорів). Для визначення стану окисно-відновних процесів у хворих на вульгарні вугри досліджували вміст у сироватці крові молекул середньої маси (МСМ) методом Г.І.Парфенкова й співавт., вміст в еритроцитах малонового альдегіду (МА) методом Ю.А.Владимирова і А.І.Арчакова та активність церулоплазміну (ЦП) в сироватці крові модифікованим методом Ревіна [3]. Статистичну обробку результатів досліджень проводили на персональному комп'ютері, використовуючи t-критерій Стьюдента. За вірогідну брали різницю середніх при $p < 0,05$.

ОБГОВОРЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

При визначенні в хворих на вульгарні вугри показників прооксидантної системи крові (табл. 1) встановлено вірогідне збільшення (у 2,65 рази) вмісту в еритроцитах МА та збільшення (в 1,47 рази) в сироватці крові МСМ порівняно з аналогічними показниками осіб контрольної групи.

Водночас, як видно з табл. 1, у хворих на вульгарні вугри відмічено тенденцію до зменшення (в 1,28 рази) активності церулоплазміну. Виявлені зміни показників про- та антиоксидантної систем крові в хворих на вульгарні вугри в цілому є відображенням активації в період загострення вугрової хвороби процесів вільнорадикального окиснення ліпідів з наростанням явищ ендогенної інтоксикації на тлі недостатньої активності церулоплазміну - одного з неспецифічних факторів антиоксидантного захисту організму.

Результати визначення показників окисно-відновних процесів у хворих на різні форми вугрової висипки (табл. 2).

Як видно з таблиці 2, у хворих на незначні прояви вугрової хвороби з наявністю повер-

Таблиця 1

Показники окисно-відновних процесів у хворих на вульгарні вугри ($M \pm m$)

Показники	Контроль, n=16	Хворі на вульгарні вугри, n=26
Малоновый альдегід, ммоль/л еритроцитів	3,77±0,73	9,99±2,54 p<0,01
Молекули середньої маси, о.о.г./мл плазми	0,238±0,024	0,349±0,085 p<0,05
Церулоплазмін, мг/л плазми	199,12±28,23	155,93±48,01 p>0,05

Примітка. n – число спостережень, p – ступінь вірогідності різниць показників відносно контролю.

Таблиця 2

Показники про- та антиоксидантної систем крові у хворих на різні форми вульгарних вугрів ($M \pm m$)

Показники	Контрольна група (n=16)	Хворі на вульгарні вугри	
		папуло-пустульозні (n ₁ =14)	індуративні та конглобатні (n ₂ =12)
Малоновый альдегід, ммоль/л еритроцитів	3,77±0,73	7,53±1,71 p<0,05	12,27±1,41 p<0,01; p ₁₋₂ <0,05
Молекули середньої маси, о.о.г./мл плазми	0,238±0,024	0,301±0,037 p>0,05	0,419±0,110 p<0,01; p ₁₋₂ >0,05
Церулоплазмін, мг/л плазми	199,12±28,23	209,02±61,77 p>0,05	119,89±33,35 p<0,05; p ₁₋₂ <0,05

Примітка. n – число спостережень, p – ступінь вірогідності різниць показників відносно контролю, p₁₋₂ – ступінь вірогідності різниць показників відносно груп хворих.

хневих папуло-пустульозних елементів відмічалось лише вірогідне збільшення в еритроцитах вмісту МА (в 1,99 раза), в той час як показник МСМ мав лише тенденцію до збільшення (в 1,26 раза), а активність ЦП практично не відрізнялася від цього показника осіб контрольної групи. Водночас у хворих на тяжкі форми вугрової хвороби з наявністю глибоких індуративних та конглобатних форм вугрової висипки, що завершуються розвитком рубцевих змін шкіри, відмічено вірогідне збільшення (в 3,25 раза) не тільки МА, але й вмісту МСМ (в 1,76 раза) та зменшення активності ЦП (1,66 раза), що є свідченням виражених порушень окисно-відновних процесів у таких пацієнтів. Водночас встановлено, що у хворих з тривалістю вугрової хвороби більше 5 років показники МА і МСМ були збільшеними в 1,4-1,7 разів, а ЦП – зменшеним в 1,3 раза відносно хворих з тривалістю дерматозу менше 5 років.

Висновок

У хворих на вульгарні вугри встановлено зміни показників окисно-відновних процесів, які є залежними від форми вугрової хвороби та тривалості перебігу дерматозу, що потребує проведення відповідної диференційованої антиоксидантної терапії.

Перспективи подальших досліджень

Подальші дослідження розкриють нові патогенетичні механізми формування вугрової висипки.

Література. 1. Калюжна Л.Д., Копаниця О.М., Шармазан С.І. Лікування вульгарних вугрів (методичні рекомендації). – К., 2002. – 28 с. 2. Калюжная Л.Д., Королева Ж.В., Михнева Е.И. Опыт комплексной коррекции антиоксидантной недостаточности и дефицита цинка при лечении заболеваний придатков кожи. Клінічне застосування антиоксидантних комплексів Три-Ві, Три-Ві Плюс: Зб. наук. пр. – Київ, 2003. – С.79–81. 3. *Лабораторные методы исследования в клинике: Справочник* / Под ред. В.В.Меньшикова. – М.: Медицина, 1987. – 365 с. 4. *Проценко Т.В.* Угревая болезнь. – К., 2001. – 15 с. 5. Bassi R. Is acne a psychosomatic disease? // Abstracts of the 9-th Congress EADV. – Geneva, Switzerland. – 11-15 October, 2000. – P.17. 6. Mourelatos K., Cove J.N., Eady E.A., Holland D.B. Evaluation of set predictive tests for acne // J. Eur. Acad. Dermatol. Venerol., 2001. – 2 (15): 17. 7. Schaffer I., Nienhaus A., Vieluf D. et al. Epidemiology of acne in the general population: the risk of smoking // Brit. J. Dermatol. – 2001. – V.145, N1. – P. 100-104. 8. Stovden S. M., Moran C., Sams W.M. Jr. et al. Hiperandrogenia in patients presenting with acne // Fertil Steril. – 2001. – V.75, №5 – P. 889-892.

ПАТОГЕНЕТИЧЕСКАЯ РОЛЬ НАРУШЕНИЙ ОКИСЛИТЕЛЬНО-ВОССТАНОВИТЕЛЬНЫХ ПРОЦЕССОВ У БОЛЬНЫХ ВУЛЬГАРНЫМИ УГРЯМИ

Г. В. Иринчин

Резюме. У 26 больных вульгарными угрями выявлено нарушения окислительно-восстановительных процессов на основании изучения показателей про- и антиоксидантной систем крови. Установлено взаимосвязь между степенью нарушений окислительно-восстановительных процессов и характером клинической картины и течением угревой

болезни, что необходимо учитывать при назначении пациентам дифференцированной антиоксидантной терапии.

Ключевые слова: вульгарные угри, патогенез, про- и антиоксидантная системы крови.

**PATHOGENIC ROLE OF DYSFUNCTION
OXIDATION-REDUCTION PROCESSES IN PATIENTS
WITH ACNE VULGARIS**

G. V. Irynych

Abstract. In 26 patients with acne vulgaris the violations of the oxidation-reduction processes are detected on the basis of

definition of metrics oxidant-antioxidant systems of blood. The interdependence between degree of violations of the oxidation-reduction processes both character of clinical pattern and current acne vulgaris is installed. It is necessary to take into account at assignment to the patients of differentiated antioxidant therapy.

Key words: pathogenesis, acne vulgaris, oxidant-antioxidant systems of blood.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)

Clin. and experim. pathol. - 2004. - Vol.3. №1. - P.36-38.

Надійшла до редакції 17.01.2004